

Iwona Packiewicz

Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia

i.lawreniuk@uwb.edu.pl

ORCID: 0009-0000-7348-0947

Działalność promocyjna redakcji Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku

Redakcja Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku promuje swoją platformę i zamieszczane na niej treści oraz ideę otwartej nauki na różne sposoby. Dotarcie do szerszego grona odbiorców ułatwiają media społecznościowe: Facebook i Twitter. Redakcja organizuje indywidualne spotkania oraz wykłady dla szerszej publiczności. Duża część prelekcji, debat i szkoleń odbywa się w ramach, obchodzonego rokrocznie, Międzynarodowego Tygodnia Otwartego Dostępu. Do rozmów na temat otwartej nauki zapraszani są eksperci z różnych dziedzin, z Uniwersytetu w Białymstoku i spoza Uczelni.

Słowa kluczowe: Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku, promocja, media społecznościowe, *open access*, otwarta nauka, otwarte zasoby edukacyjne, szkolenia, debaty, Międzynarodowy Tydzień Otwartego Dostępu, podcast, audycja radiowa

Do zadań redakcji Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku (RUB) należy m.in. działalność promocyjna, która obejmuje trzy obszary. Jest to popularyzowanie treści deponowanych na platformie, promowanie samego Repozytorium, a także rozpowszechnianie idei otwartego dostępu¹.

¹ Puksza K., *Realizacja idei open access na Uniwersytecie w Białymstoku*, „Biuletyn EBIB” 2022, nr 6(207), <https://ebibojs.pl/index.php/ebib/article/view/838/866> (dostęp: 14.07.2023).

W dzisiejszych czasach istotną rolę w budowaniu wizerunku każdej instytucji odgrywają media społecznościowe. Redakcja Repozytorium poszerza grono swoich użytkowników i odbiorców poprzez Facebooka i Twittera. W 2011 roku został założony profil Biblioteki Uniwersyteckiej im. Jerzego Giedroycia w Białymstoku na Facebooku. Są na nim zamieszczane informacje o działalności całej Biblioteki, o wydarzeniach kulturalnych odbywających się na jej terenie, o nowych usługach i testowanych bazach elektronicznych, a także ciekawostki dotyczące świąt i ważnych rocznic. Jeśli w RUB znajdują się teksty dotyczące poruszonego na Facebooku tematu, do postu dołączone zostają linki, które odsyłają na platformę. Publikacje z Repozytorium docierają w ten sposób do szerszego grona odbiorców.

W październiku 2021 roku redakcja RUB założyła swoje konto na Twitterze. Są na nim zamieszczane informacje o nowo zdeponowanych przez pracowników naukowych artykułach i książkach, a także linki do tekstów starszych, nawiązujących do odbywających się aktualnie wydarzeń, obchodzonych świąt czy urodzin znanych twórców. Artykuły wymienione na Facebooku oraz na Twitterze mają zdecydowanie więcej odsłon. Na Twitterze pojawiają się również wzmianki na temat otwartej nauki, danych badawczych, dostępnych na świecie wyszukiwarek otwartych artykułów i książek oraz wydarzeń, konferencji, webinarów związanych z szeroko rozumianą otwartą nauką i edukacją. Największe zainteresowanie wzbudzają informacje dotyczące wyszukiwarek zasobów *open access* i źródeł wiedzy o danych badawczych czy Planie S. Dużą popularnością cieszyły się tweety prezentujące przykładowe publikacje deponowane przez Redakcję RUB w ramach projektu „Rozbudowa otwartych zasobów naukowych Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku, (dofinansowanie ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach programu „Społeczna Odpowiedzialność Nauki – Wsparcie dla bibliotek naukowych”, umowa SONB/SP/512497/2021).

Media społecznościowe służą także do promowania samej platformy Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku, do podkreślania jej roli w życiu Uczelni. Na naszym Twitterze przeczytać można między innymi o zaletach deponowania prac w otwartym dostępie. Regularnie przypominamy pracownikom naukowym, że zamieszczanie publikacji w Repozytorium powoduje automatyczną ich rejestrację w światowych bazach i wyszukiwarkach, a przez to zwiększa się dostępność i cytowalność dorobku naukowego oraz podnosi prestiż Uczelni.

Redakcja RUB zachęca na konsultacjach dla pracowników i szkoleniach dla doktorantów do zamieszczania publikacji na platformie. Indywidualne konsultacje z naukowcami dotyczą najczęściej samego procesu deponowania, problemów związanych z prawami autorskimi czy danymi badawczymi. Spotkania odbywają się w siedzibie RUB lub na wydziałach w dogodnych dla pracowników naukowych terminach. Na pytania i wątpliwości Redakcja odpowiada również telefonicznie i mailowo. Szkolenia dla doktorantów przeprowadzane są na początku każdego roku akademickiego i obejmują takie zagadnienia, jak: elektroniczne bazy danych i źródła informacji, otwartość w nauce, otwarte programy publikowania, otwarte publikacje i dane badawcze, Plan S, prawa autorskie, otwarte licencje *Creative Commons*, drapieżna nauka.

Ważnym obszarem działalności RUB jest szerzenie idei otwartego dostępu i coroczny udział w obchodach Open Access Week (OAW). Międzynarodowy Tydzień Otwartego Dostępu (określany także jako Tydzień Otwartej Nauki) to inicjatywa promująca otwarty dostęp do wyników badań i popularyzująca wiedzę na temat otwartych modeli komunikacji naukowej. W ramach OAW redakcja RUB organizuje wykłady, debaty i szkolenia związane z tą tematyką.

W latach 2014–2019 spotkania i rozmowy odbywały się stacjonarnie. Dotyczyły efektywnej komunikacji wśród naukowców, praw autorskich, otwartych zasobów edukacyjnych, podkreślały rolę otwartości w nauce, poszerzały wiedzę pracowników naukowych na temat procesu deponowania publikacji. Pierwszy wykład organizowany przez RUB z okazji obchodów Tygodnia Otwartego Dostępu był zatytułowany „Negocjacje umów wydawniczych”, a wygłosił go dr Krzysztof Siewicz z Interdyscyplinarnego Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego (ICM). W 2015 roku Biblioteka Uniwersytecka w Białymstoku rozpoczęła współpracę z Fundacją Laboratorium Badań i Działań Społecznych SocLab. Zorganizowano wykład połączony z webinarium „Webinarium – dobre spotkanie *on-line*. Co to jest? Jak to się robi? Dla kogo?”. Poprowadziła go Dorota Kostowska.

W 2016 roku w kampusie Uniwersytetu w Białymstoku, w Instytucie Chemii, odbyła się debata, podczas której przedstawiciele środowiska naukowego Uniwersytetu w Białymstoku, RUB i Koalicji Otwartej Edukacji (KOED) odpowiadali na pytanie: jak efektywnie wykorzystać potencjał otwartej nauki? Spotkanie poprowadził dr hab. Emanuel Kulczycki z Instytutu Filozofii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Podzielono je na dwa panele. W pierwszym udział wzięli dr hab. Małgorzata Dajnowicz, prof. UwB

Dorota Kostowska prowadzi webinarium *Dobre spotkanie on-line. Co to jest? Jak to się robi? Dla kogo?* 23 października 2015 roku (źródło: Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia).

Debata *Jak efektywnie wykorzystać potencjał otwartej nauki?*, prowadzona przez dr. hab. Emanuela Kulczyckiego 21 października 2016 roku (źródło: Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia).

z Wydziału Historyczno-Socjologicznego, dr hab. Ewa Gruszewska z Wydziału Ekonomii i Zarządzania, dr Katarzyna Sztop-Rutkowska, związana z Wydziałem Historyczno-Socjologicznym oraz Fundacją „SocLab”, a także dr Marta Hoffman-Sommer z Platformy Otwartej Nauki (ICM, Uniwersytet Warszawski). Zaproszeni goście przedstawili możliwości i zalety otwartego dostępu oraz sposoby pokonywania barier stojących na przeszkodzie wdrażania tej idei w Polsce. Podczas drugiego panelu podjęto próbę odpowiedzi na pytania, jak pogodzić interesy naukowców, uczelni i wydawców, co zrobić, by wszyscy mogli odnosić korzyści z otwartego publikowania, jak poradzić sobie z barierami prawnymi hamującymi rozwój *open access*. Głos zabierali: prof. dr hab. Beata Godlewska-Żyłkiewicz z Wydziału Biologiczno-Chemicznego, dr hab. Rafał Dowgier z Wydziału Prawa, Agnieszka Gałęcka-Golec z Biblioteki Uniwersyteckiej, dr Agata Rozumko z Wydziału Filologicznego oraz Michał Starczewski z Platformy Otwartej Nauki².

Rok później (2017) w ramach OAW przeprowadzono akcję promocyjną, jaką była publikacja zdjęć w mediach społecznościowych Biblioteki Uniwersyteckiej oraz Uniwersytetu w Białymstoku, na których przedstawiciele środowiska naukowego naszej Uczelni prezentowali wybrane hasła popierające otwieranie nauki. Miały miejsce również spotkania, na których Tomasz Lewandowski (ICM), współpracujący z KOED-em Kamil Śliwowski oraz dziennikarz i pisarz Edwin Bendyk powiedzieli o tym, jak zwiększać widoczność publikacji w Internecie, w jaki sposób otwierać swoje publikacje, by dotrzeć do szerokiego grona odbiorców, jaka jest rola mediów społecznościowych i wyszukiwarek naukowych w promowaniu dorobku. Poruszyli także kwestie prawne związane z otwartym dostępem³.

W październiku 2018 roku redaktorki RUB przeprowadziły warsztaty „Zaprojektuj swoją otwartość”, skierowane do pracowników naukowych. Dalsza część obchodów Tygodnia Otwartej Nauki została przesunięta na listopad i połączona z Konferencją Jubileuszową z okazji pięćdziesięciolecia

² E. Witkowska, *Panel dyskusyjny „Open Access – jak efektywnie wykorzystać potencjał otwartej nauki?” – sprawozdanie*, 2016, <http://egzemplarznieobowiazkowy.blogspot.com/2016/11/panel-dyskusyjny-open-access-jak.html> (dostęp: 30.05.2023).

³ A. Gałęcka-Golec, I. Łojewska, *Międzynarodowy Tydzień Otwartej Nauki (Open Access Week)*, 2017, <http://egzemplarznieobowiazkowy.blogspot.com/2017/10/międzynarodowy-tydzien-otwartej-nauki.html> (dostęp: 30.05.2023).

Open Access Weeek. Spotkanie „Otwórz, aby inspirować”, 21 listopada 2017 roku. Na górnym zdjęciu wystąpienie Tomasza Lewandowskiego, na dolnym zdjęciu Kamil Śliwowski (źródło: Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia).

Biblioteki Uniwersyteckiej im. Jerzego Giedroycia. W ramach drugiego dnia konferencji o wyzwaniach związanych z otwartą nauką, o roli otwartego dostępu w komunikacji naukowej, roli repozytoriów i aspektach prawnych udostępniania publikacji mówili: dr Katarzyna Sztop-Rutkowska, dr hab. Ewa Gruszewska, dr Leszek Szafranski, dr Krzysztof Siewicz, dr Miłkaj Hryńko oraz dr Uladzimir Kulazhanka.

„Otwarta nauka przy kawie i herbacie” to cykl nieformalnych spotkań, jakie w związku z OAW zorganizowała Biblioteka Uniwersytecka w 2019 roku. Redaktorki RUB spotykały się z pracownikami naukowymi na 5 wydziałach Uniwersytetu. Zachęcały do rejestracji na platformie Repozytorium, wymieniały jego zalety, wspierały w procesie deponowania, przypominały, skąd można czerpać informacje o otwartych licencjach *Creative Commons*, udzielały porad na temat identyfikatorów ORCID (The Open Researcher and Contribution ID) i numerów DOI (Digital Object Identification).

Ze względu na sytuację epidemiologiczną w kraju, w 2020 roku, redakcja Repozytorium zdecydowała się na obchody OAW *on-line* i zaplanowała kampanię informacyjną na Facebooku Biblioteki Uniwersyteckiej „Otwarty Uniwersytet. Czytaj, zrozum, wykorzystaj”. Codziennie, przez cały tydzień, zamieszczane były posty kierujące do aktualnych tematów związanych z otwartą komunikacją naukową i nawiązujące do działań Narodowego Centrum Nauki (NCN). Uchwaliło ono w 2020 roku politykę dotyczącą otwartego dostępu do nauki zgodną z założeniami Planu S, podpisanego przez cOAlition S.

W 2021 roku zorganizowane zostały szkolenia *on-line* dla doktorantów Szkoły Doktorskiej Nauk Społecznych „Elektroniczne źródła informacji naukowej. Gdzie i jak szukać informacji do prac naukowych” oraz „Elektroniczne źródła informacji naukowej. Otwarta Nauka – wybrane aspekty”. Redaktorki zachęcały również pracowników naukowych do indywidualnych spotkań w sprawie deponowania publikacji. Pierwszymi uczestnikami konsultacji byli rektor i prorektorzy Uniwersytetu w Białymstoku. Ciekawym przedsięwzięciem okazała się, zapoczątkowana w ramach OAW, seria podcastów „Warto Otwierać”, nagrana we współpracy Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku i Uniwersyteckiego Centrum Podcastów, objęta patronatem Koalicji Otwartej Edukacji. Prowadzące, dr Katarzyna Sztop-Rutkowska i Agnieszka Gałeczka-Golec, oraz zaproszeni goście wyjaśniali, dlaczego warto otwierać prace naukowe, czasopisma i dane badawcze.

Konferencja jubileuszowa z okazji 50-lecia Biblioteki Uniwersyteckiej im. Jerzego Giedroycia „Biblioteki Podlasia i Polski północno-wschodniej. Przeszłość – teraźniejszość – przyszłość”, 16 listopada 2018 roku. Na zdjęciu przemawia dr Krzysztof Siewicz (źródło: Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia).

Otwarta Nauka przy kawie i herbatce, 21–25 października 2019 roku. Na zdjęciu prof. dr hab. Beata Godlewska-Zyłkiewicz oraz Agnieszka Gałęcka-Golec i Iwona Łojewska z Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku (źródło: Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia).

Dr Katarzyna Sztop-Rutkowska i Agnieszka Gałęcka-Golec. Plakat promujący podcasty „Warto otwierać” (źródło: Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia).

Pierwszą rozmówczynią była prof. Urszula Sokólska – wybitna językoznawczyni Wydziału Filologicznego Uniwersytetu w Białymstoku. Opowiadała o początkach współpracy z Repozytorium, o obawach i pierwszych sukcesach związanych z udostępnianiem publikacji naukowych w otwartym dostępie. Podzieliła się swoimi doświadczeniami w korzystaniu z otwartych źródeł, a także przekonywała, dlaczego warto otwierać swoje publikacje. Drugim gościem zaproszonym do współpracy została dr hab. Agata Rozumko, prof. UwB – językoznawczyni, anglistka z Wydziału Filologicznego Uniwersytetu w Białymstoku i redaktor naczelna kwartalnika „Crossroads. A Journal of English Studies”. Mówiła o swoich wyborach związanych z polityką wydawniczą, podkreślała zalety wydawania czasopisma w formie elektronicznej i w trybie *open access*. Podcast wyjaśniał, czym są otwarte czasopisma naukowe i kto może z nich korzystać. Trzecie nagranie dotyczyło otwartych danych badawczych, tematu nowego w środowisku naukowym i wzbudzającego wiele emocji i wątpliwości. Doktor Monika Fiedorczuk z Wydziału Ekonomii i Finansów Uniwersytetu w Białymstoku opowiedziała o swoich decyzjach związanych z otwieraniem i upowszechnianiem danych badawczych, o pokonywaniu trudności i wyzwaniach, jakie jeszcze przed nią stoją.

Po okresie pandemii i ograniczeń, Repozytorium w 2022 roku postanowiło wrócić do stacjonarnej formy obchodów Tygodnia Otwartego Dostępu, z większym gronem uczestników. Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia we współpracy z Europe Direct Podlaskie podjęła się organizacji seminarium pod hasłem „Otwartość dla sprawiedliwości klimatycznej”. Nawiązano do zainicjowanej w sierpniu 2022 roku globalnej kampanii Open Climate Campaign, która promuje otwarty dostęp do rezultatów badań, by przyspieszyć postęp w rozwiązywaniu kryzysu klimatycznego na świecie. Wydarzenie odbyło się pod patronatem Prezydenta Miasta Białegostoku, Rektora Uniwersytetu w Białymstoku oraz Koalicji Otwartej Edukacji. Wzięli w nim udział eksperci z różnych dziedzin nauki na Uniwersytecie w Białymstoku oraz przedstawicielka Urzędu Miejskiego. Licznie zgromadzonych gości powitał dr hab. Piotr Chomik, prof. UwB, dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej im. Jerzego Giedroycia, a spotkanie poprowadziła Dorota Sawicka z Centrum Popularyzacji Nauki Uniwersytetu w Białymstoku. Słowo wstępne wygłosiła prof. dr hab. Izabela Świącicka, prorektor ds. nauki i współpracy międzynarodowej Uniwersytetu w Białymstoku. Agnieszka Gałęcka-Golec z Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku krótko przybliżyła definicję otwartego dostępu,

Open Access Week. *Otwartość dla sprawiedliwości klimatycznej*
1 grudnia 2022 roku. Przemawia prof. dr hab. Andrzej Górniak
(źródło: Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia).

otwartej nauki oraz sprawiedliwości klimatycznej. Prof. dr hab. Andrzej Górniak z Katedry Ekologii Wód Wydziału Biologii Uniwersytetu w Białymstoku wystąpił z referatem *Zmiany klimatyczne w północno-wschodniej Polsce*. Mgr Wojciech Zoń, reprezentujący Katedrę Prawa Międzynarodowego Publicznego i Europejskiego Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku oraz organizację Europe Direct Podlaskie, wygłosił wykład *Środowisko i zmiany klimatyczne a prawo – perspektywa światowa, unijna i polska*. Dr Edyta Sidorczuk-Pietraszko z Katedry Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Wydziału Ekonomii i Finansów Uniwersytetu w Białymstoku przedstawiła wystąpienie *O czym mówi emisyjność gospodarki i jak otwarta nauka pomaga tę wiedzę wykorzystywać*. Dr Karolina Wierel, reprezentująca Zakład Studiów nad Kulturą i Mediami Instytutu Studiów Kulturowych Uniwersytetu w Białymstoku wygłosiła referat *Wrażliwość i uważność – o refleksyjności nauki i sztuki w XXI wieku wobec kryzysów*. Na koniec Pani Ewa Kułakowska z Departamentu Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Białymstoku przybliżyła zebranych, co dzieje

się w kwestii ochrony środowiska w ich własnym otoczeniu. Słuchacze zapoznali się z prezentacją *Białystok – miasto z klimatem. Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030 (MPA)*. Zaproszeni goście reprezentowali różne dziedziny wiedzy oraz odmienne punkty widzenia, ale wszyscy byli zgodni co do tego, że zagadnienie sprawiedliwości klimatycznej w dzisiejszych czasach jest niezwykle istotne. Ogromne zainteresowanie naszym seminarium pokazało, jak duże znaczenie ma temat bioróżnorodności i zmian klimatycznych dla społeczeństwa. Grono słuchaczy było liczne, a znaleźli się wśród nich naukowcy, wykładowcy, nauczyciele, przedstawiciele fundacji ekologicznych, a także studenci i uczniowie kilku białostockich szkół. Więcej na temat wydarzenia można przeczytać na blogu Biblioteki Uniwersyteckiej⁴. Są tam zamieszczone sprawozdania z większości działań prowadzonych w ramach OAW.

Okazją do promocji Repozytorium i idei otwartej nauki był stworzony w Radio Akadera cykl „Biblioteka – lubię to”. Agnieszka Gałęcka-Golec, kierowniczka Repozytorium, miała możliwość czterokrotnie uczestniczyć w audycjach i opowiadać o pracy Redakcji RUB i o otwartej nauce. W pierwszym nagraniu wyjaśniła, czym jest repozytorium, czyje publikacje gromadzi i jaką tematykę one obejmują. Podkreśliła, jak ważne stały się zasoby RUB w czasie pandemii i jak wzrosła wtedy liczba jego użytkowników. Mówiła o ruchu *open access* i edukacyjnych działaniach Repozytorium w ramach obchodów Tygodnia Otwartej Nauki. Zaznaczyła wiarygodność i rzetelność materiałów przechowywanych na platformie RUB i przestrzegła przed drapieżną nauką.

Podczas drugiego spotkania w Radio Akadera, Agnieszka Gałęcka Golec wyjaśniła szerzej ideę Międzynarodowego Tygodnia Otwartego Dostępu. Skupiła się na zagadnieniu sprawiedliwości klimatycznej, która stała się tematem przewodnim Tygodnia Open Access w 2022 roku. Mówiła o kryzysie klimatycznym i o tym, jak otwarta nauka może się przyczynić do walki z nim; zachęcała do rejestracji na seminarium *Otwartość dla sprawiedliwości klimatycznej. Nauka-Przyroda-Społeczeństwo* organizowane przez Bibliotekę Uniwersytecką.

W kolejnej audycji kierowniczka Repozytorium wraz z Ewą Witkowską, zarządzającą Oddziałem Informacji Naukowej podpowiadały, czym powinni

⁴ I. Paćkiewicz, *Seminarium „Otwartość dla sprawiedliwości klimatycznej. Nauka – Przyroda – Społeczeństwo” 1 grudnia 2022 r. – sprawozdanie*, 2022, <http://egzemplarznieobowiazkowy.blogspot.com/2022/12/seminarium-otwartosc-dla.html> (dostęp: 22.09.2023).

kierować się pracownicy naukowcy wybierając miejsce, w którym chcieliby opublikować swoje prace. Dawały wskazówki, jak odróżnić renomowane recenzowane czasopismo od czasopisma drapieżnego, nastawionego na zysk, a nie na publikowanie treści rzetelnych i na wysokim poziomie. Wyjaśniły, że prawdziwy proces recenzyjny trwa zwykle dość długo, przestrzegały młodych naukowców przed drapieżnymi wydawcami i drapieżnymi konferencjami. Poruszyły kwestię praw autorskich.

Temat drapieżnej nauki Agnieszka Gałęcka-Golec i Ewa Witkowska kontynuowały w czerwcowej audycji w Radio Akadera. Wyjaśniły pojęcie tzw. porwanych czasopism, które kradną tożsamość czasopism prawdziwych, podszyciają się pod renomowane tytuły, są nastawione na nielegalny zysk. Dały przykłady prowokacji, które miały pokazać, w jaki sposób działają drapieżni wydawcy. Mówiły także o fabryce artykułów, które nieuczciwi naukowcy mogą wykupić i publikować jako swoje. Zarówno tę, jak i pozostałe audycje można odsłuchać na YouTube⁵ Biblioteki Uniwersyteckiej im. Jerzego Giedroycia, do czego bardzo zachęcam.

Powyższe przykłady pokazują, jak szerokie działania podejmuje się Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku. Redakcja RUB nie tylko deponuje i wspiera w procesie samoarchiwizacji, ale także uświadamia pracownikom naukowym, że otwieranie dorobku naukowego poprawia komunikację naukową i pomaga rozpowszechniać wiedzę wśród społeczeństwa. Pracownicy Repozytorium organizują szkolenia i spotkania, które mają zainteresować zagadnieniem otwartej nauki i zrozumieć ideę *open access*.

Bibliografia

Biblioteka – lubię to! #3 2023 „Drapieżne czasopisma”, <https://www.youtube.com/watch?v=YjhncrQpcA> (dostęp: 22.09.2023).

Biblioteka – lubię to! #7 2023 „Drapieżna nauka”, <https://www.youtube.com/watch?v=KcwZu6eC8A0> (dostęp: 22.09.2023).

⁵ *Biblioteka – lubię to! #7 2023 „Drapieżna nauka”*, <https://www.youtube.com/watch?v=KcwZu6eC8A0> (dostęp: 22.09.2023); *Biblioteka – lubię to! #3 2023 „Drapieżne czasopisma”*, <https://www.youtube.com/watch?v=YjhncrQpcA> (dostęp: 22.09.2023).

- Gałecka-Golec A., Łojewska I., *Międzynarodowy Tydzień Otwartej Nauki (Open Access Week)*, 2017, <http://egzemplarznieobowiazkowy.blogspot.com/2017/10/międzynarodowy-tydzien-otwartej-nauki.html> (dostęp: 30.05.2023).
- Packiewicz I., *Seminarium „Otwartość dla sprawiedliwości klimatycznej. Nauka – Przyroda – Społeczeństwo” 1 grudnia 2022 r. – sprawozdanie*, 2022, <http://egzemplarznieobowiazkowy.blogspot.com/2022/12/seminarium-otwartosc-dla.html> (dostęp: 22.09.2023).
- Puksza K., *Realizacja idei open access na Uniwersytecie w Białymstoku*, „Biuletyn EBIB” 2022, nr 6(207), <https://ebibojs.pl/index.php/ebib/article/view/838/866> (dostęp: 14.07.2023).
- Witkowska E., *Panel dyskusyjny „Open Access – jak efektywnie wykorzystać potencjał otwartej nauki?” – sprawozdanie*, 2016, <http://egzemplarznieobowiazkowy.blogspot.com/2016/11/panel-dyskusyjny-open-access-jak.html> (dostęp: 30.05.2023).